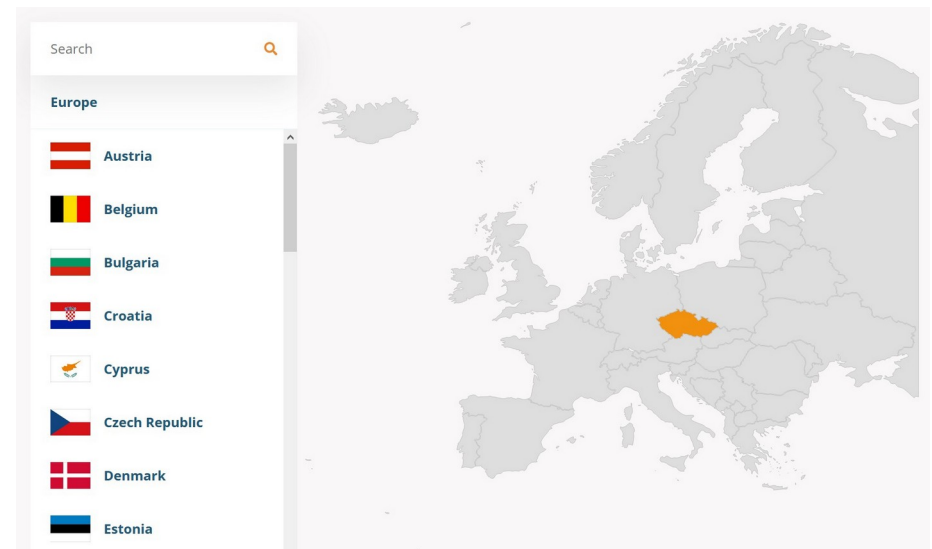

Vzdělávání předškolních dětí a žáků na I. stupni ZŠ v oblasti kyberbezpečnosti

Michala Radotínská • michala.radotinska@nic.cz • 23. 10. 2023

Safer Internet Centrum ČR

- Grantový projekt sdružení CZ.NIC, z.s.p.o. (financováno z programu Digital Europe).
- SIC jsou podporována a spolufinancována Evropskou komisí.
- Jsou zřízena ve všech členských zemích EU a dále ve Velké Británii, na Islandu, v Norsku a v Rusku.

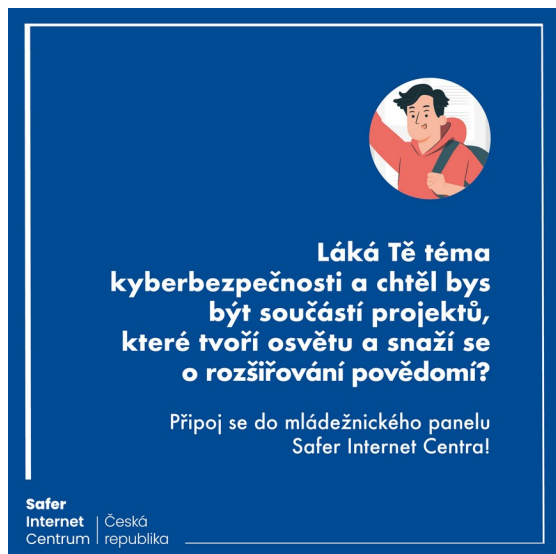
Safer Internet Centrum ČR

- Součástí SIC ČR jsme od roku 2016, koordinaci národních aktivit jsme však převzali v roce 2019.
- Našimi projektovými partnery od 07/2022 jsou Linka bezpečí, Dětské krizové centrum a Člověk v tísni (JSNS).
- V rámci SIC vyrábíme a distribuujeme osvětové materiály pro děti, rodiče a odbornou veřejnost, přednášíme na školách o kybernetické bezpečnosti a pořádáme odborné konference.
- Podporujeme organizace věnující se prevenci a vzdělávání na území ČR.
- Vedeme Advisory Board a Youth Panel, dále pak linku pro nahlašování nezákonného obsahu STOPonline.
- Jsme národním koordinátorem aktivit v rámci Dne bezpečnějšího Internetu.

Mládežnický panel - výzva

Znáte studenty starší 15 let, které láká téma kyberbezpečnosti? Zprostředkujte jim nabídku stát se členem **mládežnického panelu** českého **Safer Internet Centra**. To se zaměřuje na osvětovou činnost v oblasti kybernetické bezpečnosti a mediální gramotnosti a pomáhá s řešením problémů vzniklých v online prostředí. **Úkolem členů mládežnického panelu** bude tvorba obsahu na Instagramu, zapojení do diskuzí a sdílení zkušeností a také peer-to-peer programy na školách.

Edice CZ.NIC

<https://knihy.nic.cz/>

5. - 9. třída

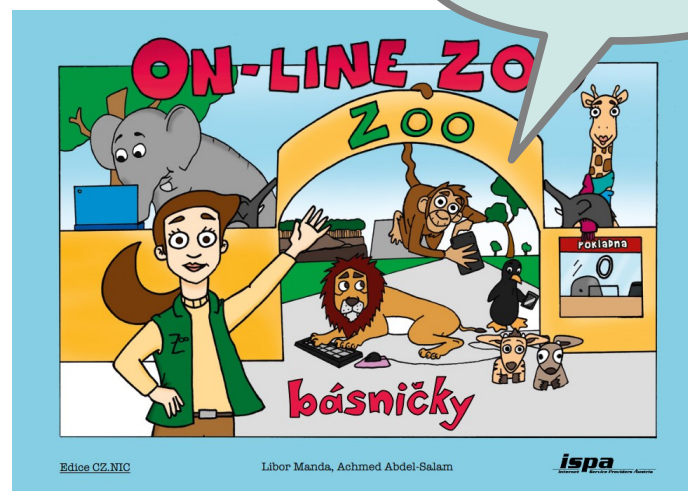
1. - 3. třída

4. - 9. třída

MŠ - 1. třída

ON-LINE ZOO

- ON-LINE ZOO je projekt pro nejmenší děti
- audiokniha, omalovánky, metodika a pracovní listy pro pedagogické pracovníky, kde se dozví, jak s těmito materiály pracovat
- besedy v MŠ, ZŠ a v knihovnách

Kniha ON-LINE ZOO

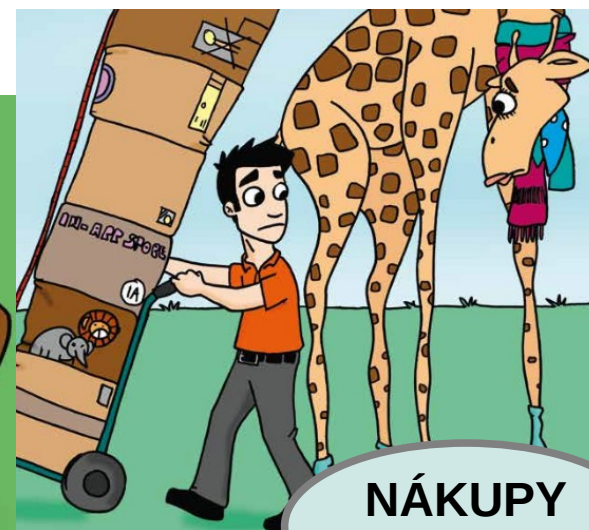
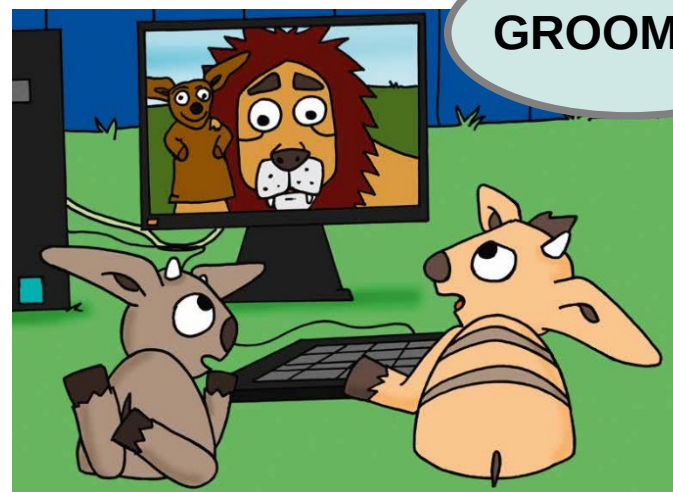
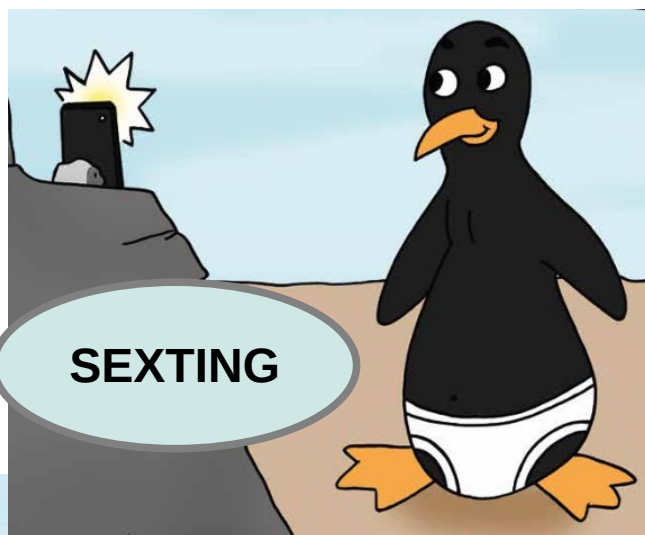
- jednoduché příběhy zvířátek v zoologické zahradě, které se potýkají s problémy jako je:

závislost na mobilu, kyberšikana, kybergrooming, rizika spojená s on-line nákupy, sexting

- ředitelka ZOO Eliška pomáhá zvířátkům jejich problémy vyřešit a radí jim, jak jim příště předejít
- 60 minutové besedy s dětmi 1. - 3. tříd ZŠ
- 45 minutový program pro předškolní děti v MŠ

5 stěžejních příběhů

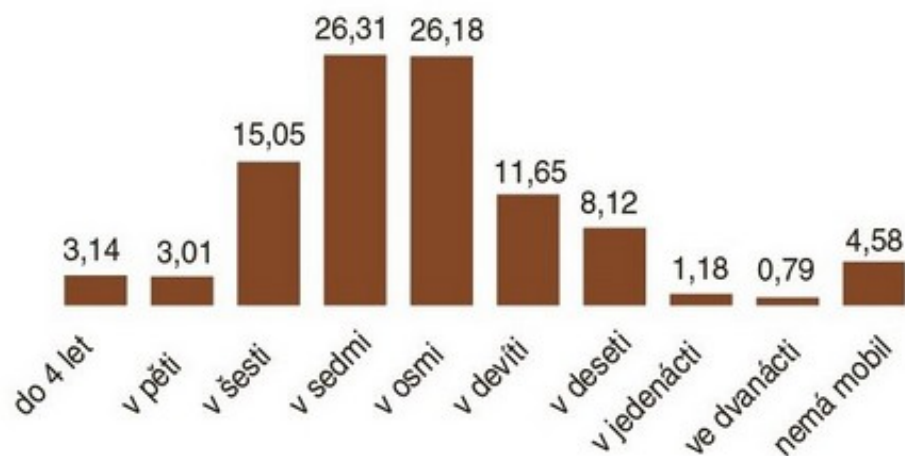

Závislost

- průzkum společnosti Rondo Data, který proběhl v roce 2018 na vzorku **1123 rodičů** žáků ZŠ

V kolika letech dostávají děti mobil?

zdroj: www.idnes.cz

- jak je to v roce **2023**?

**Některé děti tráví
u mobilu přespříliš času
a jejich rodiče
to buď nevidí
nebo nechtějí vidět...**

Zdravotní a psychické aspekty

- zvýšená únava
- bolest hlavy
- bolest krční páteře
- poruchy spánku
- poruchy soustředění
- agrese

**Na mobilu maximálně
2 hodiny denně**

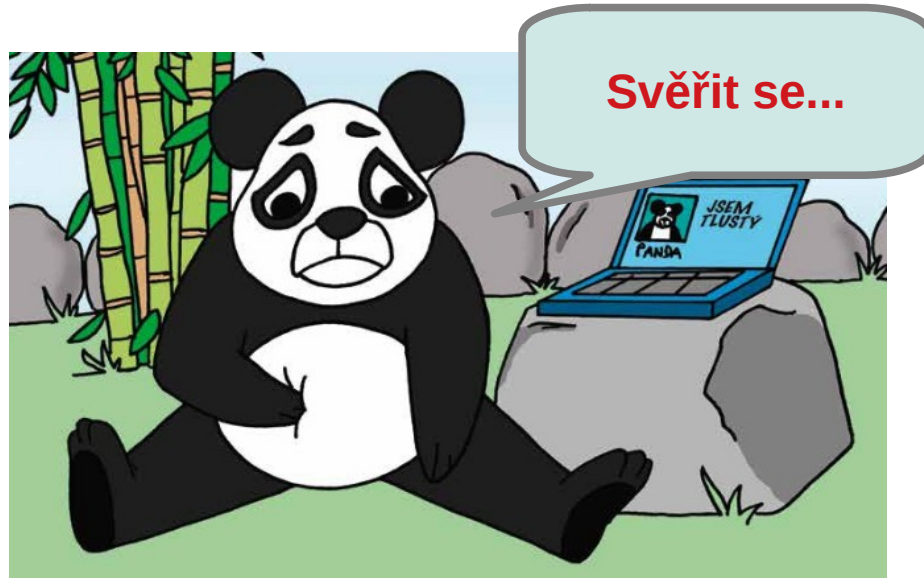
**Offline aktivity s rodinou
či kamarády**

Kyberšikana

Hlavní sdělení směrem k dětem:

- nenechávat si věci pro sebe
- nebát se mluvit, když se stanete svědkem šikany
- dávat na internet pouze ty fotografie, za které se nebudete v budoucnu stydět

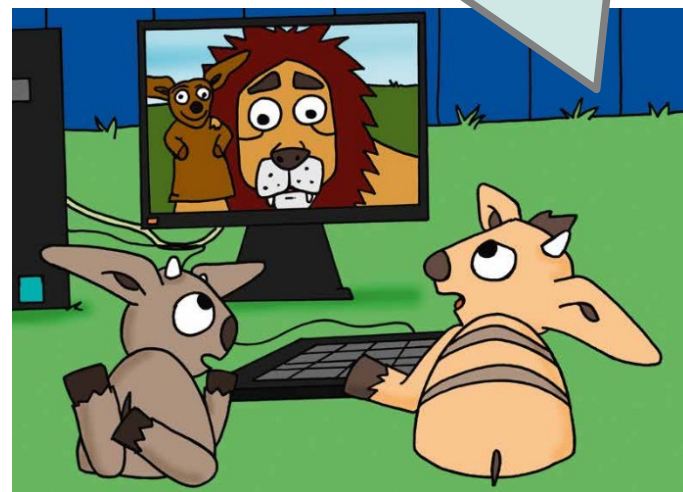

Kybergrooming

Učíme děti:

- nesdělovat osobní informace
- prověřovat si údaje na internetu
- nedůvěřovat všem „virtuálním“ kamarádům
- v případě obtěžujících zpráv nereagovat

Nikdy nesdělujeme:
své jméno
svou adresu
kam chodíme do školy
jména svých rodičů
kam chodí rodiče do práce

Nákupy on-line, aplikace v mobilu

Nabádáme děti, aby si:

- četly veškeré informace, které se jim v aplikacích zobrazují, případně se zeptaly rodičů → pokud jim nerozumí, ať je odinstalují
- četly recenze předchozích uživatelů → v případě negativních recenzí aplikaci neinstalovat
- spolu s rodiči nainstalovaly antivirový program

To není zadarmo?

Fotografie a sexting

Vštěpujeme dětem zásady fotografování:

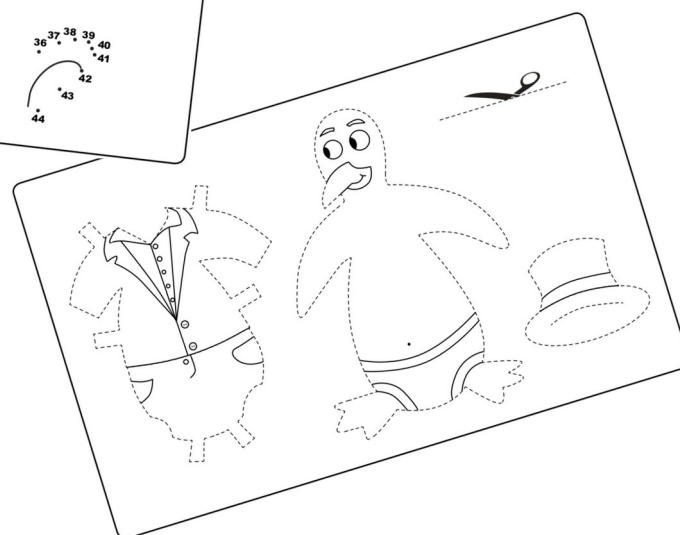
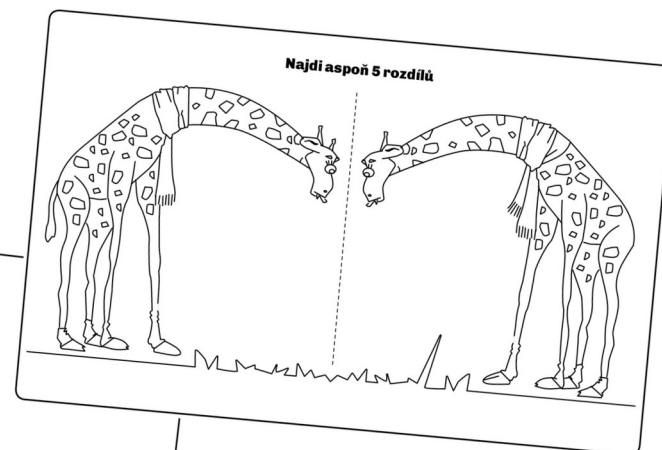
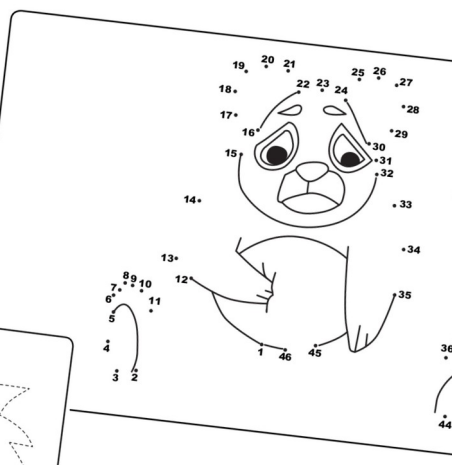
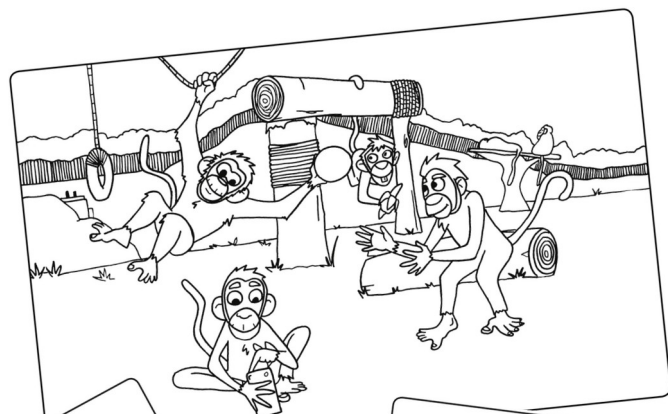
- nikdy ve spodním prádle či bez oblečení
- vyžádat si souhlas od ostatních
- řídit se pravidlem: „Dvakrát měř, jednou řež.“
- umět projevit nesouhlas s publikováním fotky rodičem

Postřehy z besed s dětmi

Pracovní listy ke knize ON-LINE ZOO

Hmatové modely pro slabozraké a nevidomé děti

Modely jsou zdarma ke stažení v databázi
Printables: www.printables.com/cs/@SICCZ

Webový portál Safer Internet Centra www.bezpecnyinternet.cz

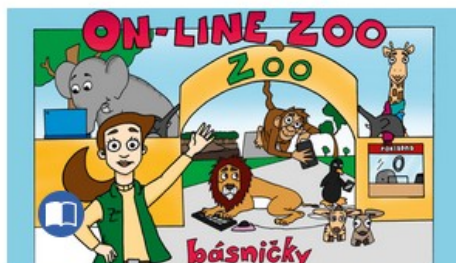
Safer
Internet
Centrum | Česká
republika

O nás ▾ Ke stažení Akce Hledáte pomoc? ▾ cs ▾ 🔍

0 / Ke stažení

Nejnovější

Všechny Video CZ.NIC Linka bezpečí Podcasty Tiskoviny JSNS.CZ Knihy Dětské krizové centrum

ON-LINE ZOO básničky

Knihy ON-LINE ZOO seznamuje nejmenší čtenáře se základy bezpečného chování na internetu. S novou publikací navštívíte do neobyčejné zoologické zahrady, kde všechna zvířátka používají...

Knihy ON-LINE ZOO

Knihy ON-LINE ZOO seznamuje nejmenší čtenáře se základy bezpečného chování na internetu. S touto publikací navštívíte do neobyčejné zoologické zahrady, kde všechna zvířátka používají...

Pracovní listy ke knize ON-LINE ZOO

Pracovní listy ke knize ON-LINE ZOO pomáhají dětem nejmenším, aby se na chvíli odpočinuli u jiné aktivity a současně si připomněli, jaká úskalí čekají zvířátka v jednotlivých příbězích...

Metodika pro pedagogy

Využití knihy na základních
školách a ve speciálních
školách zaměřených
na kybernetickou bezpečnost

Metodika ke knize ON-LINE ZOO

Metodika je určena především pedagogům na různých stupních ZŠ. Každá kapitola koresponduje s jednotlivými příběhy v knize, které se zabývají namotabi, kyberšikanou, kybergroomingem...

Jak na Internet BEZPEČNĚ

Knihy - Jak na internet bezpečně

Od roku 2012 sdružení CZ.NIC, správce domény CZ, produkuje osvětlový televizní seriál Jak na Internet. Více než 100 krátkých videí přináší rady a tipy, jak obžít ve světě Internetu...

Příručka ke Dni bezpečnějšího internetu 2023

Den bezpečnějšího internetu se připomíná ve více než 150 zemích po celém světě, a to vždy druhé únorové úterý (letos 7. února). Zapojit se do jeho oslav můžete pod vlivem "Společně..."

Webový portál Safer Internet Centra www.bezpecnyinternet.cz

Sekce „Ke stažení“

Kyber trable

Hrajete rádi Dobble? Jste kamarádi s digitálními technologiemi? Pojďte spojit příjemné s užitečným a zahrajte si naši hru, kterou jsme nazvali Kyber trable.

V příloženém slovníčk...

Kybernetické pexeso

Pokud si chcete se svými dětmi v duchu Komenského „školy hrou“ osvěžit pojmy a zásady kybernetické bezpečnosti, můžete si zahrát naše kybernetické pexeso, které obsahuje 32 unikát...

Nový vzdělávací materiál pro MŠ Převlékácká panenka a panáček

Převleč si svou panenku či panáčka

Stejně jako si s dětmi povídáte o tom, že se mají před vstupem na silnici důkladně rozhlédnout na obě strany, že se nemají bavit s cizími lidmi a brát si od nich dárky, bavte se s nimi i na téma **soukromí**, resp. **intimita**. Ochráňte je před možným sexuálníм zneužíváním.

Právě než přistoupíte k vystřihování panenky či panáčka a jejich převlékání, povídejte si společně o tom, **kdy a proč se potřebujeme převlékat**.

Můžeme nastat různé situace:

- když ráno vstáváme z postele,
- když jdeme ven,
- když se pojídáme limonádou nebo uspiníme jidlem,
- když jdeme do bazénu,
- když jdeme na karneval,
- když jdeme do vany nebo do sprchy,
- když jdeme spát,
- a další.

Jakmile si děti vystřihnou panenky a panáčky spolu s oblečením, zeptejte se jich, zda vědí, proč nejde postavičkám sundat spodní prádlo. Následně si povídejte o tom, **kde a proč si spodní prádlo nesundáváme** a kdy je to naopak v pořádku.

Můžete jmenovat různé situace a děti samy rozhodnou, jak by to mělo být:

- doma v koupelně (✓)
- u doktora (✓)
- ve školce (x)
- u rybníka (x)
- na hřišti (x)

Dětem zdůrazněte, že:

- spodní prádlo zahaluje jejich intimní partie, které se neukazují nikde s výjimkou nejúžší rodiny a lékaře;

- nikdo se jich nesmí dotýkat na intimních místech a všude tam, kde jim to není příjemné;

- nikdo po nich nemůže požadovat, aby se any někoho dotýkali na intimních místech;

- nikdo nemá právo po nich chtít, aby dělaly cokoli nepříjemného se svým tělem;

- pokud je někdo nutí dělat cokoli nepříjemného, ať se ihned svěří někomu dospělému, komu věří, i kdyby měly prozradit „tajemství“;

- intimních partí se ale samy dotýkat mohou, jestliže se jim to líbí;

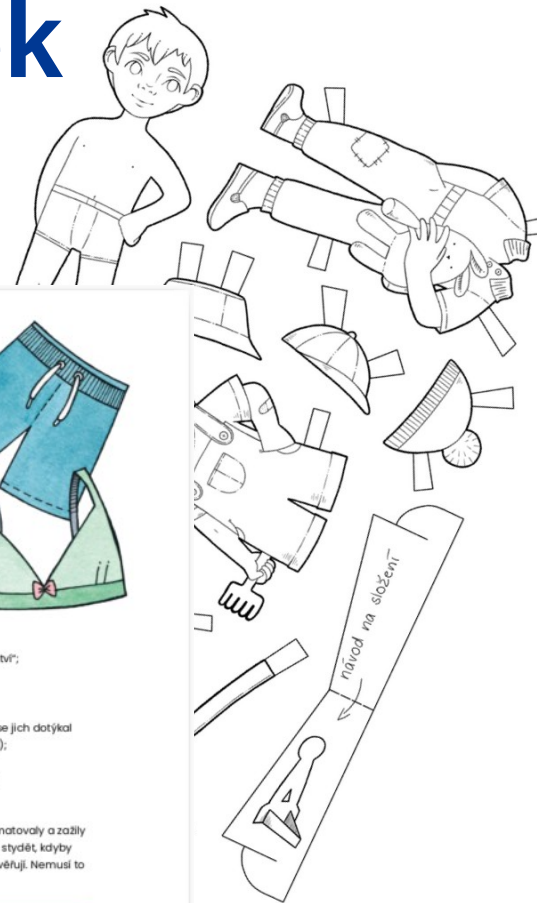
- v případě nevhodných dotyků mají právo říct „Nedělej to!“, i kdyby se jich dotýkal někdo, koho důvěrně znají (členové rodiny, trenéři, vychovatelé atd.);

- se nikdy nemají (nechat) fotit nahé, protože se fotka může snadno dostat do nepovolených rukou.

K tématu doporučujeme se čas od času s dětmi vracet, aby si zapamatovaly a zažily veškeré rady, které během povídání zazní. A aby věděly, že se nemají stydět, kdyby se dostaly do nepříjemné situace, a včas se svěří někomu, komu důvěřují. Nemusí to nutně být rodinný příslušník!

Dle Rady Evropy se přibližně 12 5 dětí stane obětí násilí včetně sexuálního zneužívání.

Stále více dětí se stává obětí sextingu (elektronické rozšiřování zpráv, obrázků či videí s intimním obsahem).

Nový vzdělávací materiál pro MŠ Převlékácká panenka a panáček

„Valná většina případů zůstane skryta. Sexuálním zneužíváním jsou dnes ohroženy děti už ve věku 3 až 6 let. Dle našich statistik jsou pachatelé sexuálního zneužívání osoby z rodiny (62 %) a lidé z blízkého okolí (27 %). V případech fyzického týrání se dokonce jedná o členy rodiny v 93 % případů a u psychického týrání to je 94 %. Nahlášených a řešených případů každoročně přibývá. Musíme velmi šetrně pracovat nejen s oběťmi, ale i s celým rodinným systémem, protože jakýkoli necitlivý krok může mít zdrcující vliv na celou rodinu.“

Zora Dušková, klinická psycholožka a ředitelka DKC

- Více v blogu:
<https://blog.nic.cz/2023/06/01/vydavame-novy-material-pro-zamereny-na-sexualni-zneuzivani/>

Nová kniha pro děti převzatá od řeckého Safer Internet Centra

Kniha nenásilnou formou vzdělává jak děti, tak seniory. Je tedy ideální ke společnému čtení prarodičů se svými vnoučaty.

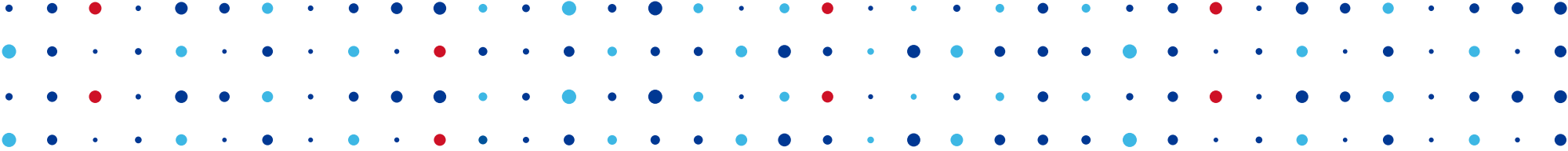
Podcast Linky bezpečí - Utržené sluchátko

- krátké epizody
- 8 - 11 let
- metodiky k vybraným dílům

<https://www.linkabezpeci.cz/en/utrzene-sluchatko-ve-vyuce>

Děkuji za pozornost

Michala Radotínská • michala.radotinska@nic.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

Otázky

- 1) S jakými **problémy** z oblasti kybernetické bezpečnosti se v MŠ či ZŠ (případně i jinde) nejčastěji potýkáte?
- 2) Je nějaké **téma**, které byste rádi měli zpracované ve formě letáku, pracovních listů či jiného materiálu?

Prosím, podepište se, po přestávce bude slosování o ceny:-).

